

URSZULA KNOP
Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej
e-mail: uknop@adm.pcz.czyst.pl

OFERTA POLITECHNIK W ZAKRESIE „ZESZYTÓW NAUKOWYCH” I „PRAC NAUKOWYCH” NA PODSTAWIE BAZY BazTech

Urszula Knop, mgr, starszy kustosz dyplomowany, kierownik Oddziału Wydawnictw Ciągłych w Bibliotece Głównej Politechniki Częstochowskiej. Jej zainteresowania badawcze skoncentrowane są wokół zasobów Open Access, źródeł informacji naukowej, współczesnej biblioteki akademickiej. Autorka i współautorka prac naukowych i artykułów, m.in.: *Polskie czasopisma ogólnodostępne online w katalogach OPAC i na stronach www bibliotek wyższych uczelni technicznych – rozpoznanie wstępne*. „Bibliotheca Nostra” 2014, nr 1, s. 62-72, *Komunikacja z klientem w bibliotece akademickiej – ujęcie psychologiczne*. „Biblioteka” 2016, nr 20, s. 207-220.

SŁOWA KLUCZOWE: Biblioteki. BazTech. Czasopisma naukowe. Wydawnictwa ciągłe. Politechniki.

ABSTRAKT: Cel/metoda badań – Celem artykułu jest rozpoznanie zmian w „Zeszytach Naukowych” i „Pracach Naukowych” politechnik i rozwoju oferty na podstawie tytułów wybranych z bazy BazTech. Zanalizowano opisy bibliograficzne na poziomie opisu czasopisma wybranych tytułów, z uwzględnieniem zawartości pól „Tytuł”, „Następny tytuł”, „Uwagi”, „Pełne teksty”, „Pełne teksty dostępne lokalnie”. Podjęto próbę odpowiedzi na pytania: jak zmienia się dostępność i oferta tytułowa czasopism z rozróżnieniem na ofertę online i tylko drukowaną, w języku polskim i tylko w języku angielskim oraz czy „Zeszyty Naukowe” i „Prace Naukowe” politechnik zanikają tylko na skutek przekształcania politechnik. **Wnioski** – Obserwuje się nowe trendy w publikowaniu uczelnianych czasopism naukowych w ramach serii¹, niektóre tytuły są kontynuowane przez czasopisma bez for-

¹ Przez termin seria rozumie się dokumenty o wspólnej proveniencji i funkcji lub formie [PKN, 2005, s. 94].

muły serii w wersji drukowanej i online głównie w tytułach w języku angielskim. W „Zeszytach Naukowych” i „Pracach Naukowych” zauważa się stabilność tytułów w języku polskim i duże braki w dostępie do zasobów online w BazTech.

WPROWADZENIE

Wydawnictwa ciągłe typu „Zeszyty Naukowe” (ZN) i „Prace Naukowe” (PN) znajdują się w odrębnej grupie tytułów wśród uczelnianych czasopism naukowych. Tytuły te odznaczają się tym, że zawierają nazwę uczelni, często także wydziału, instytutu, katedry – w serii głównej i nazwę prezentowanej dyscypliny naukowej w podserii. Wydawnictwa ciągłe, w szczególności ZN posiadają długą tradycję w bibliotekach politechnik i innych uczelni polskich, ich pierwsze tytuły sięgają początku lat 50. ubiegłego wieku (zob. też Sobczyk, 2013). Do zadań biblioteki należy bowiem gromadzenie i przechowywanie wszystkich numerów publikowanych przez uczelnię macierzystą. ZN i PN znane jako wydawnictwa ukazujące się nieregularnie, obecnie coraz częściej wydawane są jako roczniki, półroczniki, kwartalniki, stają się periodykami². Specyfiką czasopism jest brak możliwości przewidywania z góry zakończenia edycji czy zmiany tytułów.

Zmiany dokonujące się w czasopismach i informacjach o czasopismach zaznaczyły się w szczególności w dwóch pierwszych dekadach XXI wieku. Informacje zarówno o ZN i PN politechnik, jak i ich zawartości rejestrowane są m.in. w elektronicznej bazie BazTech. BazTech jest bezpłatną bazą danych o zawartości polskich czasopism technicznych rejestrującą artykuły w zasobach począwszy od 1998 r. (Derfert-Wolf, 2009). Utworzona jako bibliograficzno-abstraktowa baza BazTech, przekształcana jest w serwis pełnotekstowy. W opisach bibliograficznych w specjalnie wydzielonych polach udostępnia się dane dotyczące tytułów czasopism³ i zmian zachodzących w czasie ich ukazywania się.

Niniejszy artykuł składa się z dwóch części: teoretycznej i empirycznej. W części teoretycznej przybliżono w sposób ogólny czasopisma indeksowane w BazTech w liczbach i według stanu badań. W części empirycznej ukazano zmiany w ZN i PN politechnik i rozwój oferty na podstawie analizy opisów bibliograficznych tytułów wybranych z BazTech. W badaniu uwzględniono zawartość pól „Tytuł”, „Następny tytuł”, „Uwagi”, „Pełne

² Czasopismo definiowane jest jako wydawnictwo ciągłe przeważnie charakteryzujące się różnorodnością zawartości i współtwórców, zarówno w obrębie publikacji, jak i z zeszytu na zeszyt [Tamże, s. 45]. Podział wydawnictw ciągłych na wydawnictwa periodyczne, wydawnictwa zbiorowe, wydawnictwa seryjne, czy na wydawnictwa periodyczne i nieperiodyczne (wydawnictwa seryjne) jest dyskusyjny w zakwalifikowaniu omawianych ZN i PN do jednej grupy wydawniczej. Obecnie, w obliczu różnorodności wydawniczej zacierają się granice powyższej typologii, czasopisma coraz częściej publikowane są nieregularnie. W niniejszym artykule terminy czasopisma i wydawnictwa ciągłe używane są zamiennie.

³ W polu „Inny tytuł” w BazTech nie wykazuje się nazwy podserii omawianych ZN i PN.

teksty”, „Pełne teksty dostępne lokalnie”. Podjęto próbę udzielenia odpowiedzi na pytania: jak zmienia się dostępność i oferta tytułowa wspomnianych ZN i PN z rozróżnieniem na ofertę online i tylko drukowaną, w języku polskim i tylko w języku angielskim oraz czy tytuły te zanikają na skutek przekształcania politechnik w uniwersytety. Spośród uczelni współtworzących zasoby BazTech obecnie Politechniki Szczecińska i Radomska funkcjonują w ramach nowo utworzonych uniwersytetów. Wybrane opisy bibliograficzne czasopism w bazie danych przeglądano i analizowano w kwietniu 2017 r.

CZASOPISMA W BazTech – LICZBY, STAN BADAŃ

Pierwsze dane na temat liczby czasopism w BazTech pochodzą z okresu przygotowawczego do uruchomienia serwisu i odnoszą się do tytułów z nauk technicznych, ścisłych, ochrony środowiska, wyselekcjonowanych z prenumeraty bibliotek oraz tytułów wydawanych przez uczelnie i instytuty badawcze, które zgłosiły swoje uczestnictwo w projekcie BazTech (Derfert-Wolf, Tomczak & Matuszewski, 1999). Statystyki wykorzystania bazy obejmującej zasoby czasopism od 1998 roku, już w 2004 roku pokazały 54 516 odwiedzin i 609 479 pobranych plików (Derfert-Wolf, 2005, s. 103). Potrzebę zwiększania liczby czasopism indeksowanych w elektronicznych bazach takich jak BazTech, potwierdzają w kolejnych latach preferencje użytkowników poszukujących literatury naukowej, którzy coraz mniej korzystają z czytelników czasopism na rzecz pobierania artykułów w dowolnym czasie i miejscu z oferty bibliotek w Internecie (Jazdon, 2016).

Rozwój informacji o czasopismach w BazTech prezentowany jest w różny sposób w literaturze, m.in. według stanu liczbowego w 2013 r. z podziałem na „opisy czasopism ogółem”, „opisy czasopism z pełnymi tekstami na witrynach wydawców”, „opisy czasopism z pełnymi tekstami dostępnymi lokalnie w bazie” (Derfert-Wolf, 2013) oraz w 2014 r. dodatkowo z podziałem na bieżące tytuły (Derfert-Wolf & Buzdygan, 2014).

Poprzez analizę zaangażowania pojedynczej instytucji współtworzącej BazTech na przykładzie Biblioteki Politechniki Szczecińskiej, obecnie Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie (ZUT), pokazano listę tytułów czasopism rejestrowanych, łącznie z podziałem na okresy korzystania z wcześniejszego i nowego oprogramowania, którym jest obecnie DeskLight (kliencki program do wprowadzania, edycji i przeglądania danych) wraz z liczbą artykułów, w tym tych również opublikowanych w ramach „Prac Naukowych Politechniki Szczecińskiej” (Narloch & Skrodzka, 2014, s. 27).

Rozwój danych w całej bazie przedstawia L. Derfert-Wolf, m.in. w publikacji poświęconej czasopismom w polskich elektronicznych bazach danych, w tym w BazTech. Autorka podkreśla znaczny przyrost arty-

kułów w języku angielskim i różnice w dostępie do artykułów wynikające z formy publikowania online i tylko drukowanej (Derfert-Wolf, 2014, s. 197).

Prace badawcze oscylujące wokół problematyki udostępniania czasopism wydawanych w wersji drukowanej i online lub tylko online przez uczelnie techniczne i jednocześnie indeksowanych w BazTech, znajdujących się w zasobach De Gruyter Open, uwidoczniły brak wspomnianych powyżej form ZN i PN w De Gruyter Open. Odsyłacze zamieszczone w BazTech w opisach bibliograficznych czasopism pokazały różne miejsca ich udostępniania online: strony wydawców, De Gruyter Open, PDF artykułu w BazTech, Biblioteka Cyfrowa Politechniki Warszawskiej, Dolnośląska Biblioteka Cyfrowa, Podlaska Biblioteka Cyfrowa, Pomorska Biblioteka Cyfrowa, Zachodniopomorska Biblioteka Cyfrowa, Ebsco w kolekcji „Academic Search Complete”, Springer (Knop, 2016, s. 116-118). W literaturze przedmiotu dużo miejsca zajmuje analiza zarówno informacji o zawartości czasopism, jak i o samych czasopismach dostępnych w BazTech, ze szczególnym uwzględnieniem takich wskaźników oceny czasopism jak na przykład punktacja MNiSW (Derfert-Wolf, 2009, 2014; Knop, 2014).

ZMIANY W ZN I PN POLITECHNIK I ROZWÓJ OFERTY NA PODSTAWIE BazTech – ORGANIZACJA, WYNIKI BADAŃ I DYSKUSJA

W celu określenia różnych aspektów zmian charakterystycznych dla „Zeszytów Naukowych” i „Prac Naukowych” publikowanych przez politechniki i rozwoju oferty na podstawie BazTech, podjęto próbę odpowiedzi na pytania: jak zmienia się dostępność i oferta tytułowa z rozróżnieniem na ofertę online i tylko drukowaną, w języku polskim i tylko w języku angielskim oraz czy badane ZN i PN politechnik zanikają na skutek przekształcania politechnik w uniwersytety.

Podstawowym kryterium wyboru tytułów do badania były wszystkie politechniki wskazane w projekcie BazTech jako twórcy bazy⁴ i ograniczenie do ZN i PN. Tytuły wyszukiwano poprzez opcję „przełączaj czasopisma” po frazach: zeszyty naukowe, prace naukowe oraz poprzez opcję „przełączaj wydawców” po frazach: wydawnictwo, wydawnictwa, oficyna, politechnika, wydział, instytut, w języku polskim i języku angielskim. Ogółem w kwietniu 2017 r. wyszukano 189 tytułów (Tab. 1), w których opisach bibliograficznych przeanalizowano zawartości pól „Tytuł”, „Następny tytuł”, „Uwagi”, „Pełne teksty”, „Pełne teksty dostępne lokalnie”.

⁴ Wykaz instytucji współtworzących bazę zob. BazTech: baza danych o zawartości polskich czasopism technicznych [online], [dostęp: 22.05. 2017]. Dostępny w WWW: <<http://baztech.icm.edu.pl/>>.

Tabela 1

Próba badawcza z podziałem na ZN i PN

Lp.	Nazwa uczelni	Zeszyty Naukowe [liczba tytułów]	Prace Naukowe [liczba tytułów]
1.	Politechnika Białostocka	9	-
2.	Politechnika Częstochowska	1	1
3.	Politechnika Gdańska	11	-
4.	Politechnika Koszalińska	1	-
5.	Politechnika Krakowska	-	-
6.	Politechnika Lubelska	-	-
7.	Politechnika Łódzka	11	-
8.	Politechnika Opolska	7	-
9.	Politechnika Poznańska	10	-
10.	Politechnika Rzeszowska	7	-
11.	Politechnika Śląska	18	3
12.	Politechnika Świętokrzyska	4	-
13.	Politechnika Warszawska	2	14
14.	Politechnika Wroclawska	-	56
15.	Politechnika Zielonogórska (obecnie Uniwersytet Zielonogórski)	2	-
16.	Politechnika Szczecińska (obecnie Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie)	-	32
Ogółem		83	106

Źródło: oprac. własne na podstawie BazTech.

Z danych zamieszczonych w tabeli wynika, że Politechniki Krakowska i Lubelska nie zgłosiły żadnego tytułu w ramach ZN i PN do indeksowania w BazTech. W oparciu o informacje zamieszczone w opisie bibliograficznym czasopisma dostępne poprzez aktywny link w polu „Następny tytuł” ustalono charakterystyczne dla badanych wydawnictw ciągły zmiany w tytułach i ich kontynuacje przez nowe kolekcje. Wyodrębniono obok „ZN i PN Politechnik” kolekcje „Kontynuacje przez ZN Uniwersytetu Zielonogórskiego” i „Kontynuacje przez czasopisma bez formuły serii”.

Ustalono, że w kolekcji „ZN i PN Politechnik” znajdują się tytuły występujące cały czas pod pierwotnym tytułem oraz tytuły, które uległy zmianie i pod nowym tytułem w ramach ZN czy PN politechniki przestały się ukazywać lub ukazują się na bieżąco. Największą grupę stanowią tytuły,

które przestały się ukazywać i obejmują m.in. wszystkie ZN i PN w BazTech w ofercie Politechnik: Białostockiej, Szczecińskiej, Wrocławskiej, co oznacza również brak kontynuacji czy wznowienia 32 tytułów „Prac Naukowych Politechniki Szczecińskiej” przez ZUT, który w 2009 r. powstał z połączenia Politechniki Szczecińskiej z Akademią Rolniczą (Narloch & Skrodzka, 2014, s. 26). Tytuły, które przestały się ukazywać, w większości są reprezentowane przez jeden, dwa lub trzy roczniki. Zauważa się jednocześnie stabilność bieżących tytułów w zasobach, większość ukazuje się od 1998/1999 r. z dość dużą częstotliwością. W ZN i PN wydawanych na bieżąco znajdują się tytuły powstałe m.in. na skutek:

- połączenia oddzielnych tytułów w jeden nowy tytuł – „Zeszyty Naukowe Politechniki Gdańskiej. Budownictwo Lądowe” i „Zeszyty Naukowe Politechniki Gdańskiej. Budownictwo Wodne” z tytułem następnym „Zeszyty Naukowe Politechniki Gdańskiej. Inżynieria Lądowa i Wodna”;
- zmiany w tytule – „Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Elektryka” z tytułem następnym „Prace Naukowe Politechniki Śląskiej. Elektryka”;
- zmiany tytułu na tytuł wyłącznie w języku angielskim – „Zeszyty Naukowe Politechniki Poznańskiej. Elektryka” z tytułem następnym „Poznan University of Technology Academic Journal. Electrical Engineering”.

Na ofertę w tytułach wyłącznie w języku angielskim także składają się: „Research Bulletin. Warsaw University of Technology. Institute of Aeronautics and Applied Mechanics” w wersji tylko drukowanej, którego edycję zakończono oraz „Scientific Bulletin. Physics. Technical University of Łódź” w wersji drukowanej i online, publikowany na bieżąco, pozostałe 186 ZN i PN to tytuły w języku polskim⁵.

Dostęp do zasobów kolekcji „ZN i PN Politechnik” przedstawia się następująco: 45 tytułów jest w ofercie online, pozostałe 144 tytuły dostępne są tylko w wersji drukowanej, w tym publikowane na bieżąco, niektóre „Prace Naukowe Politechniki Warszawskiej” oraz ZN Politechnik: Śląskiej, Łódzkiej, Gdańskiej, Opolskiej, Świętokrzyskiej. Wersja online tytułu w BazTech zależy od wielu czynników, głównie od instytucji współpracujących wyrażających zgodę na jej zamieszczenie w bazie. Znaczy to, że tytuły wykazane wyłącznie w wersji drukowanej w BazTech, mogą posiadać wersję online w sieci.

Tytuły rodzajowe, którymi wyróżniają się badane wydawnictwa ciągłe, wykazują ścisłą zależność hierarchiczną podserii i serii (zob. PKN, 2005) w całym cyklu ich ukazywania się. W wyniku analizy zmian zaistniałych w tytułach ustalono „Kontynuacje przez ZN Uniwersytetu Zielonogórskiego” serii „Inżynieria Środowiska” w wersji drukowanej i online oraz „Bu-

⁵ Niektóre tytuły są wyszukiwane po tytule alternatywnym, na przykład w języku angielskim w BazTech. Tytuły alternatywne obecne w polu „Inny tytuł” nie zostały poddane analizie w niniejszym badaniu.

downictwo” w wersji tylko drukowanej, poprzednio publikowanych jako ZN Politechniki Zielonogórskiej.

Zmiany wykazane w innych 15 badanych tytułach określone zostały jako „Kontynuacje przez czasopisma bez formuły serii”. Zmiany te, z wyjątkiem jednego tytułu, nastąpiły w latach 2006-2013 i spowodowały zakończenie edycji ZN i PN w politechnikach. Nowopowstałe czasopisma bez formuły serii publikowane jednocześnie w wersji drukowanej i online znajdują się w ofercie:

- „Architecturae et Artibus”, „Budownictwo i Inżynieria Środowiska”, „Ekonomia i Zarządzanie”, „Advances in Computer Science Research” w Politechnice Białostockiej;
- „Journal of Applied Mathematics and Computational Mechanics” w Politechnice Częstochowskiej;
- „Biotechnology and Food Science” w Politechnice Łódzkiej;
- „Foundations of Civil and Environmental Engineering”, „Journal of Mechanical and Transport Engineering” w Politechnice Poznańskiej;
- „Czasopismo Inżynierii Lądowej, Środowiska i Architektury”, „Journal of Mathematics and Applications” w Politechnice Rzeszowskiej;
- „Studia Informatica”, „Modelowanie Inżynierskie”, „Silesian Journal of Pure and Applied Mathematics” w Politechnice Śląskiej;
- „Mining Science”, „Power Electronics and Drives” w Politechnice Wrocławskiej.

Często na witrynach wydawców w archiwum nowego (następnego) tytułu wykazywane są zasoby poprzedniego tytułu. Wskazuje to na możliwość istnienia i rozwoju artykułów w wersji online, niektórych ZN czy PN politechnik wykazanych jako oferta tylko drukowana w BazTech, w archiwum czasopism bez formuły serii stanowiących ich kontynuacje, których odsyłacze nie zostały objęte badaniem w niniejszym artykule.

Zasoby online czasopism indeksowanych w bazie BazTech jak już wcześniej wspomniano udostępniane są w ramach różnych projektów na przykład na stronie wydawcy, w bibliotece cyfrowej, w postaci artykułów w PDF w BazTech. Ustalono, iż kolekcje „ZN i PN Politechnik” i ich kontynuacje w ramach nowych kolekcji występują w zasobach online zlokalizowanych w następujących miejscach w Internecie:

- „ZN i PN Politechnik” – w bibliotekach cyfrowych 22 tytuły, na stronie wydawcy 19, w plikach PDF artykułów w BazTech 10;
- ZN Uniwersytetu Zielonogórskiego – w bibliotece cyfrowej 1 tytuł, w tym 1 tytuł w artykułach w PDF w BazTech;
- czasopisma bez formuły serii – 15 tytułów na stronie wydawcy, w tym 10 w artykułach w PDF w BazTech.

Najbardziej dogodny dla użytkowników jest opis bibliograficzny artykułu wraz z wersją online opisywanego artykułu w PDF zlokalizowanego w BazTech. PDF tylko opisywanego jednego artykułu znajduje się w więk-

szości opisów artykułów w czasopismach bez formuły serii. Jednak, aby w opisie artykułu był zamieszczony link do pliku PDF dostępnego lokalnie w BazTech, najpierw czasopismo musi być zamieszczone w wersji pełnotekstowej w odpowiednim formacie w Internecie, na stronie wydawcy lub w bibliotece cyfrowej. Zasoby bibliotek cyfrowych w BazTech w różnej liczbie tytułów ZN i PN udostępniły: Politechnika Wroclawska – 11; Politechnika Bialostocka – 6; Politechnika Lodzka – 4; Politechnika Zielonogorska – 1, pozostałe politechniki oferty nie wykazały.

WNIOSKI

Wyniki badań wskazują istotne zmiany zachodzące w ofercie politechnik w zakresie ZN i PN. Zmiany są wieloaspektowe, niektóre charakterystyczne tylko dla czasopism publikowanych w ramach serii. Obserwuje się z jednej strony zamykanie edycji badanych tytułów, z drugiej natomiast publikowanie w miejsce dotychczasowych ZN i PN, czasopism bez formuły serii.

Zanikania badanych wydawnictw ciągłych politechnik nie należy łączyć z przekształcaniem politechnik w uniwersytety. Obecnie w BazTech bieżących ZN i PN nie posiadają Politechniki: Bialostocka, Krakowska, Lubelska, Wroclawska, również żadnego tytułu dawnej Politechniki Szczecińskiej nie kontynuuje ZUT w Szczecinie. Coraz częściej uczelnie rezygnują z publikowania ZN czy PN na rzecz czasopism bez formuły serii w wersji drukowanej i online przede wszystkim w tytułach tylko w języku angielskim. Na przekształcenia w liczbie wydawanych tytułów ma wpływ ministerialna parametryzacja czasopism (por. Wykaz czasopism punktowanych). Natomiast w zasobach ZN i PN obserwuje się stabilność tytułów w języku polskim, BazTech rejestruje tylko 3 tytuły wydawane wyłącznie w języku angielskim. Fakt ten należy uznać za pozytywne zjawisko w publikowaniu polskich czasopism naukowych. Aczkolwiek w procesie globalizacji informacji dużą rolę w komunikacji naukowej odgrywa język angielski i kładzie się nacisk na publikowanie w języku angielskim, istotnym zadaniem staje się także zachowanie języka polskiego w nauce, co urasta „do rangi ochrony języka ojczystego” (Nowak, 2015). Wydawcy ZN i PN wpisują się zatem w ten nurt dając autorom możliwość publikowania (komunikowania własnych badań) w języku polskim i w innych językach w większości tytułów w języku polskim, co jest niemożliwe w czasopismach publikowanych tylko w tytułach anglojęzycznych.

W BazTech odnotowano duże braki w dostępie do zasobów online ZN i PN politechnik. Informacja o zasobach online w opisach bibliograficznych badanych tytułów ZN w bazie wymaga jednak weryfikacji (por. zasoby bibliotek cyfrowych) i uzupełnienia brakujących linków. Odesłania do zasobów online w BazTech mają istotne znaczenie w wykorzystaniu wy-

dawnictw ciągłych, ponieważ baza cieszy się dużą popularnością w środowisku uczelni politechnicznych. Publikowanie bezpłatnych czasopism naukowych w Internecie czyli dla wszystkich jest szeroko promowane w literaturze (Kulczycki, 2013). Wszystkie zmiany w udostępnianiu czasopism, jak i w ofercie wydawniczej politechnik mają duży wpływ na kierunek rozwoju oferty bibliotek akademickich.

BIBLIOGRAFIA

- Derfert-Wolf, Lidia (2005). BazTech: baza danych o zawartości polskich czasopism technicznych. *Zagadnienia Informacji Naukowej*, nr 1, s. 95-105.
- Derfert-Wolf, Lidia (2009). W kierunku bazy pełnotekstowej: inicjatywy BazTech. W: *Bibliograficzne bazy danych: kierunki rozwoju i możliwości współpracy, Ogólnopolska konferencja naukowa z okazji 10-lecia bazy danych BazTech, Bydgoszcz, 27-29 maja 2009* [online]. EBIB Materiały konferencyjne, nr 19. [dostęp: 22.05.2017.]. Dostępny w WWW: <<http://www.ebib.pl/publikacje/matkonf/mat19/derfert.php>>.
- Derfert-Wolf, Lidia (2013). Baza danych BazTech: współpraca z wydawcami czasopism i użytkownikami. W: *Bibliograficzne bazy danych i ich rola w rozwoju nauki. II Konferencja Naukowa Konsorcjum BazTech, Poznań, 17-19 kwietnia 2013* [online]. Materiały konferencyjne EBIB, nr 24, [dostęp: 22.05.2017]. Dostępny w WWW: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/Mat_konf/article/view/38/147>.
- Derfert-Wolf, Lidia (2014). Indeksowanie czasopism naukowych w krajowych bazach danych w kontekście organizacyjno-ekonomicznym. W: *Biblioteka akademicka: infrastruktura, uczelnia, otoczenie*. Pod red. Moniki Odlanickiej-Poczobutt i Krzysztofa Ziolo. Gliwice, Wydaw. Politechniki Śląskiej, s. 191-206.
- Derfert-Wolf, Lidia; Buzdygan, Dorota (2014). Baza danych BazTech: integracja i poszerzenie dostępu. W: *INFOBAZY 2014. Inspiracja, Integracja, Implementacja. VII Krajowa Konferencja Naukowa pod patronatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Gdańsk – Sopot, 8-10 września 2014* [online], [dostęp: 22.05.2017]. Dostępny w WWW: <<http://www.infobazy.gda.pl/2014/pliki/prezentacje/d1s4e2-Derfert-BazTech.pdf>>.
- Derfert-Wolf, Lidia; Tomczak, Elżbieta; Matuszewski, Szymon (1999). Baza danych o zawartości polskich czasopism technicznych dla początkujących. *Biuletyn EBIB* [online], nr 6, [dostęp: 22.05.2017]. Dostępny w WWW: <http://www.ebib.pl/biuletyn-ebib/6/a.php?derfert_tomczak_matuszewski>.
- Jazdon, Artur (2016). *Sprawozdanie z działalności Biblioteki Uniwersyteckiej za rok 2016* [online]. [dostęp: 22.05.2017]. Dostępny w WWW: <http://lib.amu.edu.pl/pliki/sprawozdania/spr_bu_2016.pdf>.
- Knop, Urszula (2014). Źródła informacji o wskaźnikach oceny czasopism w ofercie bibliotek wyższych szkół technicznych: wybrane zagadnienia. W: *E – eksplozja – narzędzia – metody – użytkownicy, konferencja naukowa, Biblioteka Jagiellońska, 27 marca 2014* [online]. Kraków, [dostęp: 22.05.2017]. Dostępny w WWW: <<http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=277653&from=publication>>.
- Knop, Urszula (2016). Zmiany w udostępnianiu czasopism polskich wyższych uczelni technicznych na przykładzie zasobów De Gruyter Open w BazTech i katalogach OPAC. *Bibliotheca Nostra*, nr 2, s. 112-125.

- Kulczycki, Emanuel (2013). *Otwarte czasopisma. Zakładanie czasopism naukowych oraz transformacja czasopism zamkniętych* [online]. Toruń, Stowarzyszenie EBIB. [dostęp: 22.05.2017]. Dostępny w WWW: <<https://repozytorium.amu.edu.pl/handle/10593/7853>>.
- Narloch, Anna; Skrodzka, Justyna (2014). BazTech: baza indeksująca polskie czasopisma z zakresu nauk technicznych. *Forum Uczelniane. Pismo Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie*, nr 3 s. 26-28.
- Nowak, Piotr (2015). Językowe aspekty polskiej polityki naukowej: pomiędzy lokalnością a globalizacją informacji. *Zagadnienia Informacji Naukowej – Studia Informacyjne*, vol. 53, no. 1, s. 32-43.
- PKN (2005). PN-ISO 5127. *Informacja i dokumentacja. Terminologia*. Polski Komitet Normalizacyjny.
- Sobczyk, Sławomir (2013). Działalność wydawnicza Krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych na przykładzie wydawnictw ciągłych: analiza materiału z okresu 1970-2011. *Gospodarka Rynek Edukacja*, nr 2, s. 35-42.

Artykuł w wersji poprawionej wpłynął do Redakcji 31 października 2017 r.

URSZULA KNOP

Main Library of Częstochowa University of Technology

e-mail: uknop@adm.pcz.czest.pl

RESEARCH BULLETINS („ZESZYTY NAUKOWE” AND „PRACE NAUKOWE”) PUBLISHED BY POLISH UNIVERSITIES OF TECHNOLOGY – THE ANALYSIS OF BAZTECH DATABASE CONTENT

KEYWORDS: Continuous publications. Research journals. Libraries. BazTech. Universities of technology.

ABSTRACT: Thesis/Objective – The aim of this article is to identify changes in research bulletins published by Polish universities of technology on the basis of the titles selected from BazTech database. Bibliographic records were analyzed at the level of the journal description, including the content of the following fields: “Title”, “Next title”, “Notes”, “Full texts”, “Full texts available locally”. The author made an attempt to answer the following questions: 1) availability and choice of titles depending on whether they are online or print journals, in Polish or in English; 2) is the transformation of Polish universities of technology the only reason for discontinuation of these bulletins. **Conclusions** – New trends are noticed in publishing academic journals as series¹, some titles are continued as journals but not series anymore, both print and online but mainly in English. Research bulletins in Polish are fairly stable but BazTech lacks access to their online versions.

¹ Series is understood here as documents of common provenance and function or form [PKN, 2005, p. 94].